

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Naděždy Zachystalové a soudců JUDr. Ivy Zemanové a Mgr. Pavla Riedlbaucha ve věci

žalobkyně: **Český spotřebitel s. r. o.**, IČO 01398491
sídlem Haštalská 795/1, 110 00 Praha 1
zastoupená advokátem Mgr. Petrem Němcem
sídlem Slezská 1297/3, 120 00 Praha 2

proti
žalované: **PROFI CREDIT Czech, a. s.**, IČO 61860069
sídlem Klimentská 1216/46, 110 00 Praha 1
zastoupená advokátem JUDr. Ervínem Perthenem, MBA
sídlem Velké náměstí 135/19, 503 00 Hradec Králové

o zaplacení 408 871,28 Kč s příslušenstvím, k odvolání žalované proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 21. 11. 2024, č. j. 27 C 231/2024-39,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se **potvrzuje**.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni náklady odvolacího řízení ve výši 25 143,80 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám advokáta Mgr. Petra Němce.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně uložil žalované povinnost zaplatit žalobkyni částku 408 871,28 Kč spolu se zákonným úrokem z prodlení ve výši 15 % ročně z této částky za dobu od 5. 2. 2022 do zaplacení, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku (výrok I), a na náhradě

Shodu s prvopisem potvrzuje J. B.

nákladů řízení částku 70 006 Kč k rukám zástupce žalobkyně do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok II).

2. Soud prvního stupně takto rozhodl o žalobě na vydání bezdůvodného obohacení, vzniklého částkou vymoženou v rámci exekučního řízení, které bylo později zastaveno pro nezpůsobilost exekučního titulu (rozhodčího nálezu), byť formálně nezrušeného. Žalobkyně tento nárok uplatnila s tvrzením, že uzavřela smlouvu o postoupení pohledávek s panem P. K., r. č. xxx, bytem xxx xxx, xxx xxx, jakožto postupitelem (dále též „postupitel“). Postoupení pohledávky bylo žalované postupitelem oznámeno písemným oznámením o postoupení pohledávky ze dne 22. 8. 2022. Žalovaná jakožto úvěrující uzavřela s postupitelem jakožto úvěrovaným dne 14. 9. 2015 smlouvu o revolvingovém úvěru č. 9100954245 a dne 4. 3. 2016 smlouvu o revolvingovém úvěru č. 9101004325, přičemž součástí obou smluv byla i smluvní ujednání. Téhož dne, kdy žalovaná uzavřela s postupitelem smlouvu o revolvingovém úvěru, s ním žalovaná uzavřela rozhodčí smlouvu, v níž bylo sjednáno, že veškeré spory z úvěrových smluv budou řešeny před rozhodcem vybraným žalovanou. Na základě úvěrových smluv žalovaná poskytla postupiteli částku 20 000 Kč za poplatek 36 304 Kč, tedy celková částka splatná postupitelem měla být 56 304 Kč, a to ve 36 měsících, kdy výpůjční úroková sazba činila 129,67 % p. a. a RPSN činilo 130,59 %. Na základě druhé smlouvy žalovaná poskytla postupiteli částku 50 000 Kč za poplatek 78 232 Kč, celková částka splatná postupitelem měla být 128 232 Kč, a to ve 36 měsících, kdy výpůjční úroková sazba činila 109,26 % p. a. a RPSN činilo 106,86 %. Úvěrové smlouvy byly dále zajištěny celou řadou smluvních sankcí, uvedených zejména v článku 12. Smluvních ujednání. V průběhu smluvního vztahu došlo k prodlení postupitele, v důsledku čehož žalovaná vůči němu zahájila rozhodčí řízení, které skončilo vydáním dvou rozhodčích nálezů, na základě kterých byla postupiteli uložena povinnost zaplatit žalované nejen částku, která mu byla v rámci úvěru reálně poskytnuta, ale také excesivní úrok a řada smluvních pokut a sankcí, jakož i náklady rozhodčího řízení. Žalovaná následně zahájila vůči postupiteli na základě exekučních titulů – vydaných rozhodčích nálezů – exekuční řízení, které bylo vedeno Mgr. Martinem Tunklem, soudním exekutorem Exekutorského úřadu Plzeň-město, a to pod sp. zn. 094 EX 03007/17, a JUDr. Zdeňkem Zítkou, soudním exekutorem Exekutorského úřadu Plzeň-město, pod sp. zn. 108 EX 01058/17. V průběhu exekučního řízení podal postupitel návrh na zastavení exekuce s odkazem na § 268 odst. 1 písm. h) zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále též „o. s. ř.“). Exekuční řízení bylo zastaveno na základě usnesení Okresního soudu v Novém Jičíně ze dne 12. 10. 2021, č. j. 56 EXE 436/2017-161, a usnesení Okresního soudu v Novém Jičíně ze dne 14. 10. 2021, č. j. 56 EXE 356/2017-194, z důvodu absolutní neplatnosti rozhodčích smluv a navazujících úvěrových smluv, neboť v rozhodčích řízeních nerozhodoval rozhodce JUDr. Martin Týle ani Mgr. Radek Lubina, nýbrž zastřený rozhodčí soud – Rozhodčí společnost Pardubice, v důsledku čehož rozhodčí nálezy vydal subjekt, který k tomu neměl pravomoc a rozhodčí nálezy tak nikdy nemohly být způsobilými exekučními tituly v exekučních řízeních. Usnesení o zastavení exekučních řízení nabyla právní moci dne 12. 11. 2021 a 17. 11. 2021. Předtím, než bylo exekuční řízení pravomocně zastaveno, vymohli soudní exekutoři na postupiteli částku 511 691,02 Kč, která byla kromě poskytnuté částky 70 000 Kč tvořena především částkami připadajícími na excesivní úroky, smluvní sankce a náklady rozhodčího řízení. Vymoženou sumu soudní exekutoři vyplatili žalované jako oprávněné v exekučním řízení. Žalobkyně se žalobou domáhala zaplacení rozdílu mezi vyplaceným plněním a částkou, kterou je žalovaná, podle žalobkyně, oprávněna si ponechat, tj. vyplacenou jistinou úvěru v částce 70 000 Kč a částkou 9 915,84 Kč představující zákonný úrok z prodlení z částky 20 000 Kč ode dne 18. 9. 2015 do 12. 11. 2021 a částkou 22 903,90 Kč představující zákonný úrok z prodlení z částky 50 000 Kč ode dne 12. 3. 2016 do 17. 11. 2021. Celkově je tak žalovaná oprávněna si ponechat částku 102 819,74 Kč.
3. Žalovaná důvodnost nároku odmítla s tím, že zastavení exekuce nemá vliv na existenci hmotněprávního závazku uhradit pohledávky z úvěrové smlouvy č. 9101004325 a 9100954245, na kterou nebylo řádně hrazeno, úvěr byl zesplatněn a žalovaná uplatnila smluvní pokuty. Veškeré

vymožené plnění bylo plněním na splatný dluh, nejedná se proto o bezdůvodné obohacení. V řízení o návrhu na zastavení exekuce byl přezkoumáván exekuční titul, dluh stále existuje a exekuční soud o něm ani rozhodovat nemohl. Žalovaná zdůraznila existenci rozhodčích nálezů rozhodců Mgr. Radka Lubiny a JUDr. Martina Týle, které nabyly právní moci a staly se vykonatelnými, a nikdy nebyly postupem podle zák. č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZŘ“), zrušeny a veškeré přijaté plnění je plněním na pravomocný rozhodčí nález. Právnímu předchůdci žalobkyně přitom nic nebránilo, aby podal v zákonné lhůtě žalobu na zrušení rozhodčího nálezu a tam případnou obranu použil. Současně žalovaná vznesla námitku promlčení z důvodu, že právní předchůdce žalobkyně věděl, resp. vědět měl a mohl, všechny skutkové okolnosti týkající se vzniku vydání bezdůvodného obohacení a zcela ignoroval běh promlčecí doby. Právní předchůdce žalobkyně mohl nejpozději k datu podání návrhu na zastavení exekuce podat žalobu na zaplacení vznikajícího bezdůvodného obohacení. Podle žalované není zastavení exekuce předpokladem pro podání žaloby na vydání bezdůvodného obohacení a u plnění vymoženého v průběhu exekuce též platí obecná promlčecí doba plynoucí od data uskutečnění plnění. Již tehdy právní předchůdce žalobkyně věděl všechny skutkové okolnosti vztahující se k jeho případnému nároku z titulu bezdůvodného obohacení bez ohledu na právní hodnocení.

4. Soud prvního stupně v posuzované věci rozhodl na základě skutkových zjištění a právní argumentace, které jsou uvedeny v písemném odůvodnění napadeného rozsudku a které v zájmu stručnosti není třeba opakovat.
5. Proti tomuto rozsudku podala žalovaná včasné a přípustné odvolání, v němž setrvala na důvodnosti námitky promlčení, k čemuž mj. odkázala na usnesení Ústavního soudu ze dne 28. 5. 2020, sp. zn. II. ÚS 3870/19, podle něž není zastavení exekuce na návrh povinného předpokladem pro to, aby povinný mohl podat žalobu na vydání bezdůvodného obohacení. Právní předchůdce žalobkyně minimálně při podání návrhu na zastavení exekuce datovaném 13. 7. 2021 věděl o skutkových okolnostech pro to, aby se mohl domáhat vydání bezdůvodného obohacení a mohl tedy podat žalobu. Žalovaná proto navrhla, aby odvolací soud změnil napadený rozsudek a žalobu zamítl. Dále žalovaná namítala, že soud prvního stupně nevzal v potaz, že pohledávku nevymáhá spotřebitel, ale podnikatel, který tvrzenou pohledávku nabyt za účelem zisku.
6. Žalobkyně ve vyjádření k odvolání žalované poukázala na sjednocenou rozhodovací praxi Nejvyššího soudu a uvedla, že ke splnění předpokladů pro počátek běhu subjektivní promlčecí doby nemůže dojít předtím, než bezdůvodné obohacení vůbec objektivně vznikne. Exekuce byly důvodem, proč bylo pro žalovanou vymáháno další plnění, tedy až rozhodnutí o zastavení exekucí k návrhům povinného napravila protiprávní stav. Žalobkyně odkázala na závěry usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 8. 2017, sp. zn. 20 Cdo 3331/2017, podle něhož až rozhodnutím o zastavení exekuce je vymožené plnění možné identifikovat s bezdůvodným obohacením. Nejdříve tedy musel být odstraněn právní důvod plnění, aby mohlo být prosazováno právo z bezdůvodného obohacení. Na tyto závěry navazuje Nejvyšší soud v rozsudcích ze dne 26. 10. 2023, sp. zn. 33 Cdo 1124/2023 a ze dne 29. 2. 2024, sp. zn. 33 Cdo 501/2023. Rozhodujícím je tedy okamžik právní moci usnesení o zastavení exekuce, od kterého počíná běžet promlčecí lhůta na vydání bezdůvodného obohacení. Dle žalobkyně je zřejmé, že žaloba byla podána včas, neboť bezdůvodné obohacení vzniklo až právní mocí usnesení o zastavení exekucí. Žalobkyně dále uvedla, že námitka promlčení se přičí dobrým mravům a nelze k ní přihlížet, s odkazem na další judikaturu Nejvyššího a Ústavního soudu. Žalobkyně proto navrhla, aby odvolací soud potvrdil napadený rozsudek a přiznal jí náhradu nákladů odvolacího řízení.
7. Odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek včetně řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 212 a § 212a zák. č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „o. s. ř.“), a dospěl k závěru, že odvolání není důvodné.

8. Soud prvního stupně si pro své rozhodnutí opatřil dostatek důkazů, z nichž vyvodil správné skutkové závěry, které tak mohou být podkladem i pro rozhodnutí odvolacího soudu a na které lze pro stručnost odkázat. Aplikoval relevantní judikaturu v odůvodnění rozsudku citovanou. Rovněž právní hodnocení, které soud prvního stupně ze zjištěného skutkového stavu vyvodil, je správné. Odvolací soud nemá důvod se od uvedených závěrů soudu prvního stupně odchýlit. Rovněž je namístě připomenout, že soud je v rámci předvídatelnosti rozhodnutí (§ 13 o. z.) povinen rozhodovat obdobně jako v jiných právních případech, které již byly rozhodnuty a které se s projednávaným případem shodují v podstatných znacích. Odvolací soud se v této souvislosti ztotožňuje se závěry Městského soudu v Praze uvedenými v následně citovaných rozsudcích.
9. Žalovaná ve svém odvolání sice uvedla, že soud prvního stupně měl dospět k nesprávným skutkovým zjištěním, obsahově proti nim žalovaná nijak nebrojí, a i z tohoto důvodu nemá odvolací soud důvod se od skutkových zjištění soudu prvního stupně odchýlovat. Z nich je přitom zásadní zjištění, že na základě usnesení Okresního soudu v Novém Jičíně ze dne 12. 10. 2021, č. j. 56 EXE 436/2017-161, a usnesení Okresního soudu v Novém Jičíně ze dne 14. 10. 2021, č. j. 56 EXE 356/2017-194, byla zastavena exekuční řízení vůči postupiteli pohledávky. Usnesení Okresního soudu nabyla právní moci dne 12. 11. 2021, resp. 17. 11. 2021.
10. Odvolací soud se přiklání k té části vlastní judikatury, podle které má žalobkyně (coby právní nástupce úvěrovaného spotřebitele a povinného) nárok na vydání bezdůvodného obohacení, které je dáno rozdílem mezi plněním vyplaceným žalované v rámci exekučního řízení, a plněním, na které by žalovaná jinak měla nárok, tj. na vrácení jistiny a zákonného úroku z prodlení, a to bez ohledu na to, že rozhodčí nález dosud nebyl formálně zrušen. Odvolací soud k tomu odkazuje na rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 5. 10. 2022, č. j. 55 Co 250/2022-95; ze dne 20. 10. 2022, č. j. 70 Co 293/2022-95; ze dne 20. 12. 2022, č. j. 36 Co 331/2022-118; ze dne 12. 5. 2023, č. j. 14 Co 99/2023-113; na usnesení ze dne 11. 1. 2023, č. j. 69 Co 196/2022-110; ze dne 23. 5. 2023, č. j. 35 Co 77/2023-131; ze dne 5. 10. 2023, č. j. 20 Co 243/2023-108 (všechna rozhodnutí se týkají totožných účastníků v totožném procesním postavení); a na rozsudek ze dne 8. 2. 2023, č. j. 68 Co 435/2022-133 (zde byla žalovanou společnost Intrum Czech s. r. o., IČO 27221971).
11. Odvolací soud shledává tuto judikaturu v souladu s konstantní judikaturou Nejvyššího soudu, podle které *„provedení exekuce, tj. vymožení pohledávky s příslušenstvím a nákladů exekuce, nařízené podle titulu, který zde nikdy nebyl, nebo titulu, který je způsobilý vykonatelnosti nabýt, ale dosud se tak nestalo, anebo titulu, který vykonatelnosti před nařízením exekuce pozbyl, a rovněž titulu, který byl po nařízení exekuce zrušen, představuje neoprávněný zásah do majetkových práv povinného. Je-li najisto postaveno, že exekuce byla provedena na základě takového titulu, „může vymožené plnění být identifikováno s bezdůvodným obohacením“* (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 5. 2016, sp. zn. 20 Cdo 1503/2016 a další judikatura zde uvedená), i s judikaturou Ústavního soudu, podle které při rozhodování o návrhu na zastavení již skončené exekuce dle § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. (což je i nynější případ) soudy hodnotí právě to, zda exekuce byla vedena po právu či nikoliv v minulosti (nálezy Ústavního soudu ze dne 29. 9. 2021, sp. zn. III. ÚS 1536/21, a ze dne 4. 1. 2022, sp. zn. II. ÚS 2833/21). Opačný výklad by podle odvolacího soudu byl v rozporu s obecně uznávanou právní zásadou, že z bezpráví právo nevznikne (*ex iniuria ius non oritur*).
12. Odvolací soud nesouhlasí s tím, že počátek běhu promlčecí lhůty je třeba odvíjet od vymožení předmětných částek v exekučním řízení či od podání návrhu na zastavení exekuce. Cílem promlčení je totiž *„stimulace oprávněného subjektu k tomu, aby vykonal svá práva včas, tj. ve společensky přiměřené době (promlčecí době) tak, aby po časově neomezenou dobu nebyli dlužníci ohledně svých povinností vystaveni donucujícímu zákroku (tzv. vynutitelnosti) ze strany soudů. Tím institut promlčení v souladu s požadavkem právní jistoty brání existenci dlouhotrvajících občanských subjektivních práv a jim odpovídajících povinností“* (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. 11. 2003, sp. zn. 33 Odo 630/2002). Promlčení lze tedy uplatňovat až v situaci, lze-li věřiteli vytýkat, že tak neučinil včas.

13. To však v nynějším případě není namístě, neboť pokud by podle konstrukce žalované žalobkyně či její předchůdce podali žalobu na vydání bezdůvodného obohacení vymoženého v příslušném exekučním řízení v době, kdy toto řízení ještě probíhalo, byla by taková žaloba s praktickou jistotou zamítnuta, neboť podle usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 8. 2017, sp. zn. 20 Cdo 3331/2017, a bodu 20 odůvodnění rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 27. 2. 2019, sp. zn. 30 Cdo 5134/2017, publikovaném pod č. 10/2020 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek: „*Do doby ukončení exekuce jiným, procesním právem předvídaným, způsobem než vymožením totiž přetrvává procesní důvod, pro který vymožené plnění náleží oprávněnému, případně exekutorovi.*“
14. Odvolací soud se proto ztotožňuje se závěry uvedenými v judikatuře odvolacího soudu (výše uvedená rozhodnutí sp. zn. 14 Co 99/2023, 36 Co 331/2022, 68 Co 435/2022 a 35 Co 77/2023, resp. 20 Co 243/2023), že teprve s právní mocí usnesení o zastavení exekuce, tj. v souzené věci od 12. 11. 2021, resp. od 17. 11. 2021, mohla žalobkyně či její právní předchůdce důvodně uplatnit nynější žalobu. Pokud tak žalobkyně učinila dne 20. 9. 2024, učinila tak včas v tříleté subjektivní lhůtě stanovené v § 629 odst. 1 o. z.
15. Odvolací soud rovněž poukazuje na recentní judikaturu Nejvyššího soudu (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 3. 2025, sp. zn. 33 Cdo 383/2024), který rozhodoval v obdobné věci totožných účastníků řízení. V usnesení Nejvyšší soud uvedl, že otázka počátku běhu promlčecí lhůty již byla dovolacím soudem vyřešena, a to v rozsudku ze dne 10. 7. 2019, sp. zn. 20 Cdo 1227/2019 (proti němuž podanou ústavní stížnost Ústavní soud odmítl usnesením ze dne 26. 5. 2020, sp. zn. III. ÚS 3467/19). Nejvyšší soud počátek běhu subjektivní promlčecí lhůty ztotožnil s právní mocí usnesení, jímž soud exekuci zastavil a rozhodl, že exekutor nemá právo na náhradu nákladů exekuce; tímto okamžikem bylo totiž najisto postaveno, že žalobce není povinen žalovanému náklady exekuce platit. V daném případě exekuce byla od počátku vedena na základě nezpůsobilého exekučního titulu (rozhodčího nálezu, k jehož vydání neměl rozhodce pravomoc). K uvedenému závěru se Nejvyšší soud následně přihlásil např. v rozsudcích ze dne 26. 10. 2023, sp. zn. 33 Cdo 1124/2023, ze dne 29. 2. 2024, sp. zn. 33 Cdo 501/2023, nebo v usnesení ze dne 31. 7. 2024, sp. zn. 23 Cdo 1588/2023.
16. Netřeba se tudíž zabývat tím, zda by promlčecí lhůta neměla být delší, či zda byla námitkou promlčení žalovaná zjevně zneužila svá práva ve smyslu § 8 o. z. Rovněž další námitky žalované nemohou ničeho zvrátit na závěru, že rozhodnutí soudu prvního stupně je správné.
17. Ze všech uvedených důvodů odvolací soud shledal napadené rozhodnutí ve výroku věcně správné, a to včetně výroku o náhradě nákladů řízení, a podle § 219 o. s. ř. jej proto potvrdil.
18. O náhradě nákladů odvolacího řízení rozhodl odvolací soud podle § 224 odst. 1 ve spojení s § 142 odst. 1 o. s. ř. Žalovaná byla v odvolacím řízení zcela neúspěšná, je proto povinna nahradit úspěšné žalobkyni náhradu nákladů odvolacího řízení sestávající z odměny zástupce žalobkyně za vyjádření k odvolání (včetně jeho doplnění) a za účast na ústním jednání před odvolacím soudem s odměnou ve výši 9 940 Kč určenou podle § 7 bodu 6, § 8 odst. 1 a § 11 odst. 1 písm. k) a g) vyhl. Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů, s připočtením náhrady paušální náhrady hotových výdajů 450 Kč za každý z těchto úkonů a náhrady DPH podle § 14a advokátního tarifu, celkem částku 25 143,80 Kč uvedenou ve výroku II. tohoto rozsudku. O lhůtě k plnění bylo rozhodnuto podle § 160 odst. 1 o. s. ř., o platebním místě podle § 149 odst. 1 o. s. ř.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání k Nejvyššímu soudu prostřednictvím soudu prvního stupně ve lhůtě dvou měsíců ode dne jeho doručení, avšak jen za splnění podmínek a z důvodů stanovených v § 237 o. s. ř. - jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky

hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně, anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak.

Proti tomuto rozsudku v části týkající se výroku o nákladech řízení není dovolání přípustné.

Praha 30. září 2025

JUDr. Naděžda Zachystalová v. r.
předsedkyně senátu